

Suomalaisille Vipuvoimaa EU:n rakennerahastotoiminnalla

Meillä on mahdollisuus saada EU:lta tukea entistä paremman Suomen ja sen eri alueiden kehittämiseksi käyttämällä EU:n 1,7 miljardin euron vipuvoimaa, jolla ideat voidaan muuttaa kehityshankkeiksi ja käytännöksi. Tukea jaetaan kahdesta rakennerahastosta Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastosta (ESR).

EU-ohjelmat kannustavat omaehtoiseen kehittämiseen ja niiden tarkoituksena on parantaa suomalaista osaamista, kilpailukykyä ja työllisyyttä. Alueellista kilpailukykyä, innovointia, yritystoimintaa ja tasapainoa tukemalla vaikutetaan koko maan hyvinvointiin. Ihmisten tasavertaiset mahdollisuudet paranevat.

Yhteistä hyvälle rakennerahastohankkeille on realistinen toteuttamissuunnitelma ja toimiva yhteistyöverkosto. Hyvien hankkeiden tulokset jäävät elämään normaaliin toimintaan, auttavat kasvattamaan kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä turvaamaan tulevaisuutta.

EU-tukea kannattaa hakea kehitysideoiden toteuttamiseksi. Rahoitusta voivat hakea yritykset, oppilaitokset, erilaiset järjestöt, tutkimuslaitokset, kunnat, seutukunnat ja muut oikeuskelpoiset yhteisöt tai niiden yhdistelmät. EU-tuen edellytyksenä hankkeille on aina myös kansallinen rahoitus, eli valtion, kuntien ja projekteihin osallistuvien yritysten, järjestöjen ja organisaatioiden oma rahoitusosuus.

Oman alueesi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja maakunnan liitto auttavat eteenpäin.

ESR ohjelman toimenpiteiden piirissä jo 168 000 henkilöä

Tällä ohjelmakaudella EAKR-ohjelmat olivat myötävaikuttaneet yhteensä yli 8 300 uuden työpaikan ja 1 250 uuden yrityksen syntyyn. Lisäksi kesäkuun loppuun mennessä myönnettyjen Finnvera Oyj:n EAKR-osarahoitteisten lainojen on ennakoitu myötävaikuttavan lähes 9 500 uuden työpaikan ja 3 300 uuden yrityksen syntyyn.

ESR-ohjelma on myötävaikuttanut 9 300 uuden työpaikan ja 5 640 uuden yrityksen syntyyn. ESR-ohjelman toimenpiteiden piirissä on 168 100 henkilöä.

Kaiken kaikkiaan hankkeita on ohjelmakauden aikana käynnistynyt noin 7 200 kpl, joista EAKR:n osuus vajaan 5 700 kpl ja ESR:n noin 1 500 kpl.

Ohessa kaksi esimerkkiä ESR-hankkeista.

Reimariz

Nuoret kehiin taantumien jälkeen sivu 2

Vaaksa vaikuttaa välityömarkkinoilla
Lisää tehoa työllistymiseen sivu 3

Vipuvoimaa

EU:lta

2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Reimariz

Nuoret kehiin taantuman jälkeen

Kuva: Shutterstock

Nuoret pitää kannatella taantuman yli. Heikon talousvaiheen jälkeen työvoiman kysyntä kasvaa, ja Keski-Pohjanmaalla nuoret ovat kasvun edellytys. Kaikkia nuoria tarvitaan, projektipäällikkö Anne Eteläaho tiivistää Reimariz-hankkeen syvimmän olemuksen.

Elinkeino- ja opetuskentän yhteinen ponnistus

Reimariin on projektivaroin palkattu työvoimaohjaaja ja koulutus suunnittelija. **Anette Törmänen** Kokkolan TE-toimistosta ja **Riikka Vilmi** Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymästä tekevät hankkeessa tiivistä yhteistyötä taustallaan työ- ja elinkeinohallinnon sekä alueellisen opetuskentän tukevat verkostot.

Hankkeen aikana kehitetään ja käytetään mm. uusia ohjaus- ja toimintamalleja, täsmäkoulutusta, palvelupaketteja, koulutuskokonaisuuksia, ammatillista osaamista yksilöllisesti syventäviä tutkinnon osia, aktivointitoimenpiteitä ja kontaktointia. Nuorten tueksi hankitaan myös ostopalveluita ja muiden projektien tarjoamia palveluita.

– Tämän lisäksi maratoonarin vauhdilla maakuntaa kiertävä työnetsijä hakee työ- ja harjoittelupaikkoja sekä seuraa niiden täyttymistä. Hänen hankkimiaan työharjoittelupaikkoja on avoinna tällä hetkellä URA-tietojärjestelmässä jo 150, Anne Eteläaho kiittelee.

Tukevaa tietoa toimien pohjaksi

Reimariz:n projektivaroin käynnistetään myös uusi alueellinen seuranta järjestelmä. Keväällä 2010 pyörähti käyntiin ensi kertaa selvitys, jossa seurataan kaikkien Keski-Pohjanmaan alueella peruskoulunsa päättävien nuorten sijoittumista jatkokoulutukseen ja työelämään.

– Mallin on kehittänyt tutkija Jukka Vehviläinen Tampereelta. Sen avulla näemme, missä on aukkoja ja missä

kohtaa joku putoaa kyydistä. Tämä on tärkeää tietoa monelle toimijalle, Anne Eteläaho toteaa.

Nuorten palveluiden kehittämiseksi Keski-Pohjanmaalla seurataan ja analysoidaan säännöllisesti myös nuorisotyöttömyyden rakennetta ammatti- ja koulutusaloittain sekä tehdään vuosittain työllisyystilannekarttoitus Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän opistoista valmistuneista nuorista. ■

”NÄEMME, MISSÄ ON AUKKOJA JA MISSÄ KOHTAA JOKU PUTOAA KYDISTÄ.”

Reimariz

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, Pohjois-Suomi, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika: S10973, 1.4.2009–31.5.2011.

Rahoitus: kokonaisrahoitus 230 500 €,

ESR ja Pohjanmaan ELY-keskus 173 000 €,

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 41 000 €,

Kokkolan kaupunki 15 000 € ja Kannuksen kaupunki 1 500 €.

Toteutus: Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Hallinnointi: Pohjanmaan ELY-keskus

Lisätietoja: projektipäällikkö Anne Eteläaho, anne.etelaaho(at)kpedu.fi

www.reimari.kpedu.fi

Vaaksa vaikuttaa välityömarkkinoilla Lisää tehoa työllistymiseen

Välityömarkkinoilla on kosolti ihmisiä, jotka eivät millään löydä etsimäänsä työtä. Heitä varten perustettiin Vaaksa. Kuten myös Mikkelin seudun työnvälittäjätahoja varten, sillä ne eivät ehdi paneutua riittävästi työvoiman ja -paikkojen yhteen saattamiseen.

Töitä olisi, mutta tekijä puuttuu, ja päinvastoin. Kyse on siis työn ja työvoiman tarpeiden koordinoimisesta. Nämä välityömarkkinat olivat Mikkelin seudun vuonna 2008 käynnistyneen Vaaksa-projektin kohteena. Projektin oli määrä auttaa vaikeasti työllistyviä allekirjoittamaan viimein työsopimus päivärahahakemuksen sijaan. Heitä ovat etenkin matalan koulutustason omaavat henkilöt ja tietyt erityisryhmät, kuten romanit. Vaaksa suunnattiin ensisijaisesti kunnille, joiden etu on kehittää välityömarkkinoita.

Työhönvalmennus ja työpankki olleet suosittuja

Kolmivuotinen projekti on perustunut yhteistyölle niin työvoiman palvelukeskuksen, TE-toimistojen, kuntien sosiaalitoimen kuin työvalmennuskeskustenkin kanssa. Vaaksa on pitänyt yhteyttä myös seudun elinkeinokehittäviin hankkeisiin, toimijoihin ja yrityksiin. Työllistämistarpeita se on kartoittanut yrityksistä, kotitalouksista, järjestöistä ja julkisten alojen työllistäjistä.

Hankkeen ensimmäinen vaihe päättyi vuoden lopussa. Projektipäällikkö **Pekka Patama** on tyytyväinen tuloksiin.

– Asiakkaat ovat löytäneet hyvin mm. työhönvalmennuksen, johon liittyvät esimerkiksi työhönvalmennus eli Vaaksabussit. Ne tavoittavat syrjäseutujen työnhakijoita. Muista seutukunnista otimme esimerkiksi työpölmällistä, työpankista. Sen kautta työllistetyt tekevät toimeksiantoja ulkopuolisille, mutta ovat pysyvässä työsuhteessa omaan työpisteeseensä eli -pooliinsa. Siten he eivät joudu pätkätyökierteeseen, Patama sanoo.

Kuva: Vaaksa

Palvelualalla olisi kasvunvaraa

Eniten Vaaksa on yhdistänyt työhalukkaita palvelualan avustaviin tehtäviin. Alalla on paljon piilotyöpaikkoja.

– Tarvitseeko aina itse maalata kotinsa seinät tai insinööriäidin jäädä hoitamaan hiukan flunssaista lasta kotiin, kun päteviä tekijöitä olisi tarttumaan toimeen? Palvelut on vain hinnoiteltava oikein ja niiden löytäminen tehtävä helpoksi. Kun asiakas on kerran käyttänyt työpankkia, hän käyttää sitä yleensä toisenkin kerran.

Ei lumetointaa, vaan aidosti työnhakua edistävää

Hanke jatkuu vielä toiset kolme vuotta. Nyt tiedetään, mitkä ovat tarpeellisimpia toimintamuotoja ja mitä voisi vielä kehittää.

– Keskitymme työpankkiin ja työhönvalmennukseen erityisryhmille, kuten romaneille. Lisäksi pyrimme parantamaan kuntien palkkatukityöllistämisen vaikuttavuutta. Olemme onnistuneet tehostamaan työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaamista. Tämä on näiden kolmen vuoden suurin anti.

Vaaksaa käyttäneet välityömarkkinoiden työnhakijat ovat olleet erittäin tyytyväisiä.

– He ovat sanoneet, että tämä tukitoiminta ei ole vain työhaun aktivoiminen jatketta. Tämä on oikeasti hyödyllistä, kehuu Pekka Patama! ■

”KYSE ON TYÖN JA TYÖVOIMAN TARPEIDEN KOORDINOINNISTA.”

Vaaksa – Mikkelin seudun välityömarkkinoiden kehittämishanke

Ohjelma ja toimintalinja: ESR, Etelä-Savo, Toimintalinja 2

Projektikoodi ja toteutusaika: S10403, talvi 2008–talvi 2010

Kokonaiskustannukset: 1 142 295 €.

Toteuttaja: Mikkelin kaupunki

Hallinnointi: Etelä-Savon ELY-keskus

Lisätietoja: projektipäällikkö pekka.patama(at)mikkeli.fi

www.mikkelinvaaksa.fi

SCHATZ:

Kunnianpalautus Elton Johnille

EU-komissio vaati Italialta yli 700.000 euroa aluekehitysrahaa takaisin, jolla brittimuusikko Elton John oltiin palkattu esiintymään Napoliin syyskuussa 2009

”Kulttuuritapahtumat voidaan laskea hyväksyttäviin kehitysohjelmiin, mutta silloin niiden on oltava pitkän aikavälin sijoituksia”, sanoi komission edustaja Brysselissä. EU-viranomaisten mielestä tukirahat piti palauttaa, koska ne oli tarkoitettu köyhien alueiden kehittämiseen muun muassa parantamalla yhteiskunnan perusrakenteita ja koulutusta.

Ensireaktioni oli: Oikein! Rajansa kaikella, tämähän on selvää varojen väärinkäyttöä. Sitten aloin ajatella ja epäillä: Millä argumenteilla kukaan voi väittää, ettei tämä konsertti täyttänyt kaikkia EU:n asettamia kriteereitä?

Koulutusta parannettiin pelkästään sillä, että Elton lauloi Lontoon kielellä. Jos kontaktihinta lasketaan, tämä oli halpa oppitunti, muutama euro per nuppi ja sadalle tuhannelle italialaiselle järjestyi kielisuihku. On vieraita kieliä opetettu tehottomamminkin.

Aivan varmasti konsertti paransi yhteiskunnan perusrakenteita: Napolin taksikuskit, baarinpitäjät ja pizzayrittäjät hymyilivät spektaakkelin jälkeen pitkään tyytyväisinä, jäätelöpalloja myytiin syyshelteessä ennätysmäärä ja konkurssin partaalla kiikkuva paikallinen ilmapalotehtailija sai viime hetkellä pelastavan tilauksen.

Työtä ja iloa riittää konsertista monelle vielä tänäkin päivänä: Seitsemänkymmentä ihmistä rakastui sinä yönä silmittömästi, kolmetoista nuorta naista tuli raskaaksi ja jätti sen seurauksena muutamatta pois kaupungista, sinä iltana perustettiin Napoliin neljä uutta bändiä ja kolme uutta mikroyritystä.

Konsertti oli siis ilman muuta pitkän aikavälin sijoitus. Sen aiheuttamaa liikevaihtoa on mahdotonta laskea, mutta se takuulla ylittää konsertin kustannukset.

Napoli sijaitsee Euroopan periferialla ja on epäilemättä tuen tarpeessa. Sen tarpeessa ollaan toisellakin periferialla: Myös Itä-Suomella on paha ongelma: Ikärakenne siellä on sama kuin Japanissa, väestö vanhenee ja paikalliset nuoret ovat ajat sitten lähteneet Helsinkiin tai vielä pidemmälle maailmalle, missä on kunnan meininkiä. Itä-Suomeen tarvittaisiin maahanmuuttajia ylläpitämään infrastruktuuria ja peruspalveluita, mutta miten sinne houkutellaan ihmisiä elämään? Mitä muuta jännittävää siellä tarjotaan paitsi hyviä ulkoilu- ja talviurheilumahdollisuuksia?

Ehkäpä Iisalmeen, Joensuuun, Varkauteen tai Mikkeliin pitäisi kerran vuodessa hankkia Elton John tai joku muun saman vetovoimaisuuskaliiperin eurooppalainen viihdetaiteilija sirkuksineen ja hoveinensa. Se olisi alueelle valtava piristysruiske. ■

*Roman Schatz,
vapaa toimittaja ja kirjailija*